

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Adresseinformasjon fylles inn ved ekspedering. Se mottakerliste nedenfor.

Adresseinformasjon fylles inn ved ekspedering. Se mottakerliste nedenfor.

Vår dato: 29.07.2015

Vår ref.: 201000031-49

Arkiv: 312 / 078.2AZ

Deres dato:

Deres ref.:

Saksbehandler:

Tor Carlsen

Oversendelse av klage på vedtak om avslag på søknad om Tverrdøla kraftverk i Sogndal kommune

Vedtak om avslag på søknad om tillatelse til bygging av Tverrdøla kraftverk er påklaget av Tyngdekraft AS.

Klagen er gitt innen klagefristen og tilfredsstiller de øvrige vilkår for klagerett i forvaltningslovens kapittel VI. NVE har forberedt klagen i tråd med forvaltningsloven § 33.

Vi kan ikke se at klagen gir grunnlag for å endre vårt vedtak av 27.2.2015. Klagen oversendes derfor til Olje- og energidepartementet (OED) for endelig avgjørelse.

Bakgrunn for saken

NVE mottok søknad datert 25.10.2013, om tillatelse til bygging og drift av Tverrdøla kraftverk i Sogndal kommune i Sogn og Fjordane. Saken ble sendt på høring den 22.11.2013 sammen med seks andre saker i Sogndal kommune. Den 27.2.2015 avsto NVE søknaden om Tverrdøla kraftverk siden tiltaket vil ha store konsekvenser for landskap og friluftsliv og relativt liten lønnsomhet og produksjon.

Klagen

Tyngdekraft AS klager på avgjørelsen og mener det bør gis konsesjon til Tverrdøla kraftverk.

«Etter å ha gått igjennom avslaget og begrunnelsen finner vi saklig grunn til å påanke denne avgjørelsen og komme med oppdaterte opplysninger.

NVE har begrunnet avslaget som følger:

- 1. Reelt nedbørfeltet er bare 20% av det som er brukt i konsesjonssøknaden.*
- 2. Med langt mindre vann vil kostnadene for prosjektet bli for høye*
- 3. Arbeidene rundt inntaket vil bli vanskelig og vil ikke ta seg godt ut i terrenget.*
- 4. Supphelledalen og Tverrdøla er en innfallsport til Jostedalen nasjonalpark, med DNT-merket sti til Flatbrehytta og at dette vil virke skjemmende.*

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvn. 1B
Postboks 53
6801 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Utbygger var fra tidlig i prosjektet klar over at det har vært usikkerhet rundt feltgrensene og avrenningen fra Supphellebreen, som også beskrevet i søknaden. Det ble derfor satt ut vannmåler av HydraTeam i september 2013 og den går ennå.

Det er nå gjort analyser av måleresultatene som viser at vannføringen er rundt 60% av utgangspunktet som er NVE Atlas, og dette tilsier da rundt tre ganger de antakelsene som NVE har lagt til grunn i avslaget hvor det var antydnet bare 20%. Det kan videre kommenteres at sikre feltgrenser som drenerer til inntaket er på rundt 4,5 km², sammenlignet med 7,1 km² som oppgitt i konsesjonssøknaden, og også dette representerer da rundt 60% av arealet fra søknaden.

De oppdaterte vannmålingene viser en korrigert middelvannføring på rundt 0,54 m³/s som medfører en middelproduksjon rundt 7,3 GWh med vannmerke Bøyumselv. Dette medfører da en nedskalering av prosjektet både mht slukeevne (1,47m³/s), installert effekt (2,95 MW), rørdimensjon (900mm), etc. Vannføringen i Tverrdøla viser at det er mindre breareal så derfor vil nok produksjonen bli noe mindre enn den simulerte med vannmerke Bøyumselv. Foreløpige beregninger antyder 5,5 til 6 GWh, men dette trenger vi noe mer tid på å vurdere både mht kvalitetssikring av måledataene direkte fra målingene i Tverrdøla samt til å prosessere disse. På dette grunnlag vurderer vi prosjektet som lønnsomt, men vi ønsker å gjøre flere og nøyaktigere beregningene og simuleringene for å få et riktigst mulig svar. Dette vil bli ettersendt så snart resultatet foreligger i løpet av ca 1 måned. Vi har likevel allerede gjort noen beregninger som er vist i vedlegg 5; skisseprosjekt og i vedlegg 6; enkel produksjonssimulering, basert på virkelige målinger i elva.

Det er bemerket at installasjonen for å få vannet ut av moremassene i siden av elva vil bli vanskelige å utføre. Vi noterer at det beskrives som rasmasser, men vi beskriver dette som moreneavsetninger hvor kantene ned til elva er bratte. Dette tyder på relativt stabile masser. Utbygger har vært i kontakt med flere entreprenører som ikke ser store utfordringer med å anlegge en lukket kulvert i ca 40 m igjennom denne morenen og bort til reguleringskummen. Det naturlige ville være å bygge opp igjen elvesiden ved å plastre den med grov naturstein slik at den vil se ut tilnærmet som den gjør i dag. På denne måten ville inngrepet bli lite synlig i ettertid. I tillegg er det nå kommet flere gode erfaringer med Coandainntak og vi ser nå for oss å benytte dette. For å få et sikkert inntak ville dette bli sprengt ned og støpt til fjell og da uten noe stort basseng på oversiden. Dette for å sikre inntaket mot mulige nye stein- og isras i elva. Entreprenørene ser ikke store utfordringer i dette arbeidet.

Fra bakgrunnsnotatet til NVE er det opplyst stor usikkerhet knyttet til hvordan inngrepene tenkes utført på en sikker og god landskapsmessig måte og NVE er bekymret for at dette vil forringe landskapskvaliteten av området, og dermed også opplevelseskvaliteten på en slik måte at det vil være svært konfliktfyllt i forhold til friluftslivet. Dette har vi stor forståelse for og vi mener derfor nå at det er nødvendig å gjøre en animasjon av prosjektet for å illustrere at dette er fullt mulig å gjøre med et minimum av synsinntrykk sett fra den DNTmerkede turstien. Dette vil dog nødvendigvis ta noe tid og det må derfor ettersendes.

Vi vil også igjen kommentere at faginstansen Fylkesmannen i S&F var med vilkår som vi har etterkommet positiv i sin høringsuttalelse til prosjektet, og således er vi uenig i at prosjektet ikke er miljømessig og landskapsmessig tilpasset.

For anleggsbidrag og linjebygging situasjonen i Fjærland er det også viktig at også Tverrdøla er med i pakken av prosjekter som kan utbygges.

Når det gjelder selve Flatbrehytta er utbygger blitt informert om at denne er privat eid av grunneierne og fallrettseierne i Tverrdøla, og det er en betingelse for opprettholdelsen av hytta at den blir drevet. Andre Øygard har derfor laget et skriv (vedlagt) som beskriver dette.

Vi håper med dette at NVE kan revurdere prosjektet i lys av disse konkrete opplysningene som da vil bidra til å redusere den usikkerhet som har hvilt på prosjektet så langt.»

NVEs vurdering av klagesaken

NVE kan oppheve eller endre vedtaket dersom NVE finner klagen begrunnet, alternativt oversende klagen til OED for endelig avgjørelse (jf. forvaltningsloven § 33).

Klager er uenig i NVEs påstand om at lønnsomheten ved å bygge Tverrdøla kraftverk sannsynligvis er fraværende. Klager er også uenig i NVEs påstand om at det er vanskelig å gjennomføre anleggsarbeid i løsmasser i sidebratt terreng på en landskapsmessig god måte. Klager mener også at NVE ikke har vektlagt de positive sidene ved kraftverket nok og mener at inntekter fra kraftverket er en forutsetning for videre drift av Flatbrehytta.

NVE kan ikke se at det i klagen fremkommer nye relevante hydrologiske data som tyder på at kraftverket kan bli lønnsomt. NVE har i tidligere tilbakemeldinger til søker påpekt at det hydrologiske grunnlaget i søknaden er gjennomgående feil og NVE har bedt om nye hydrologiske beregninger. NVE påpeker igjen at lavvannsapplikasjonen ikke er egnet til å beregne det hydrologiske grunnlaget for Tverrdøla kraftverk. Målestasjon 78.8.0 Bøyumselv er også uegnet til å beregne Tverrdøla kraftverk siden de to nedbørsfeltene har totalt ulike feltkarakteristika. NVE registrerer at det i klagen er fremlagt midlertidige beregninger som tyder på at kraftverket kan produsere 40 % av hva som var beregnet i søknaden. Utbyggingskostnaden med den nye produksjonen er beregnet til 5,74 kr/kWh (kostnadsoverslag for 2010). Justert til prisnivået for 2015 har søker beregnet kostnadene til 6,64 kr/kWh.

NVE registrerer at søker gjentar i klagen at det er teknisk mulig å gjennomføre anleggsarbeidet i det sidebratte terrenget med løsmasser. NVE betviler ikke at det vil være teknisk mulig å gjennomføre et tiltak i Tverrdøla. NVE mener det vil være et relativt arealkrevende anleggsarbeid. Etter NVEs erfaringer vil slike tiltak kreve omfattende sikringstiltak for arbeidere under anleggsarbeidet og for å sikre de tekniske innretningene for skader i ettertid. Etter NVEs syn er det åpenbart at dette vil medføre godt synlige sår i landskapet. Det er virkningene av inngrepene som NVE har vurdert i sitt vedtak av 27.2.2015.

NVE registrerer at klager viser til Fylkesmannen i Sogn og Fjordane sin høringsuttalelse. I Fylkesmannens uttalelse den 21.3.2014 er det tilrådd en flytting av inntaket eller sterk reduksjon i slukeevnen. I uttalelsen er det også tilrådd slipp av minstevannføring som er dobbelt så høy som 5-persentilen. NVE er usikker på hva klager mener med at de har etterkommet disse vilkårene. I sitt tilsvarende svar på høringsuttalelsen har søker uttalt:

- a. *«Utbygger mener vi har miljøtilpasset utbyggingen ganske godt allerede i det opprinnelige forslaget. Ting kan alltid selvsagt bli mindre synlig, men da mener vi kostnaden med disse miljøtiltakene langt overstiger fordelene.*
- b. *Ved å flytte ned inntaket fra ca kote 200 moh med samme slukeevne vil effekten bli 3,7 MW og produksjonen 10,5 GWh, og altså bety en reduksjon på 1,1 MW og 3,3 GWh, for å dempe synsinntrykket til anslagsvis 1000 turister på en liten del av elva. Med en kombinert kraft- og sertifikatpris på 50 øre per kWh vil det utgjøre 1650 kroner per turist for å sette dette litt på spissen.*

- c. *Alternativet til FM som foreslår å redusere slukeevnen til 200% og det vil bety en effekt på 3,56 MW og en middelproduksjon på 12,3 GWh. Det er da mao en langt bedre løsning enn å senke inntaket.*
- d. *Alternativ løsning med 200 % og med 2 ganger 5-persentil sommer vil bety en middelproduksjon på 11,7 GWh.*

Utbygger konstaterer at FM tilrår konsesjon for Tverrdøla med visse forbehold»

NVE registrerer at det i tabellen «prosjektets nøkkeltall» som følger klagen, er hverken inntaket flyttet eller slukeevnen redusert. Nivået på minstevannføring i denne tabellen er 30 % av den beregnede 5-persentilen for sommeren. NVE vil også minne om at uttalelsen fra Fylkesmannen var basert på informasjonen som fremkom i søknaden og sendt inn før NVEs befaring av området. Etter NVEs syn kom det tydelig frem på befaringen at landskapsinngrepene var betraktelig undervurdert i søknaden.

Klager mener NVE ikke har vurdert de positive sidene ved tiltaket tilstrekkelig. NVE mener fortsatt at prosjektet er kostbart sett i forhold til forventet produksjon. NVE har vurdert de samfunnsmessige fordelene av kraftverket, heriblant inntekter til grunneiere og reduserte kostnader for nettførsterkninger i området. Etter NVEs syn er ulempene ved en utbygging av Tverrdøla kraftverk større enn fordelene.

Konklusjon

NVE kan ikke se at det i klagen er kommet frem nye opplysninger som gir grunnlag for å endre vårt vedtak av 27.2.2015. Klagen oversendes derfor OED til endelig avgjørelse (jmfør forvaltningsloven § 33). Alle sakens dokumenter gjøres tilgjengelige for departementet gjennom internettløsningen SeDok.

Med hilsen

Rune Flatby
avdelingsdirektør

Øystein Grundt
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Vedlegg: Sakens dokumenter oversendes via SeDok

Mottakerliste:

Olje- og energidepartementet
Rådgivende ingeniør Einar Sofienlund v/Einar Sofienlund
Tyngdekraft Tverrdøla AS